

Beknopt verslag/conclusies van de openbare vergadering van de commissie Wonen & Ruimte van de gemeenteraad Emmen op woensdag 11 april 2012, aanvang 19.30 uur.

Aanwezig:

Voorzitter: de heer W.L.H. Moinat
Commissiegriffier: de heer F.W. te Winkel
Portefeuillehouders: mevrouw T. Houwing-Haisma, de heer J. Kuper en de heer A.J. Sleeking
Verslaglegging: mevrouw M.S.J. Stegink (Notuleerservice Mooi Werk)
De commissieleden: mevrouw F.A. Aldershof (VVD), de heer D.R.S. Denkers (GroenLinks), de heer A.J. Goudriaan (PvdA), de heer W.W.W. Halm (BGE), mevrouw T.C. Hooegeveen (D66), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer H. de Jonge (SP), de heer A. Lange (LEF!), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer H. Naber (VVD), de heer S. Özkan (PvdA), de heer L.T. Pekelsma (CDA), de heer C.J.M. Ruhé (CDA) *tweede deel*, de heer N. Schiphouwer (Wakker Emmen), de heer H. Smit (PvdA), de heer G.T. Sulmann (DOP), de heer J.H. Thole (CDA) en de heer J.H. Wittendorp (CDA) *eerste deel*.

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Moinat opent de vergadering om 19.30 uur. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Presentaties

2A Windenergie (procesgang) door Wethouder Houwing

Wethouder Houwing gaat aan de hand van een PowerPoint-presentatie in op de procesgang voor het realiseren van windenergie. De opdracht is om 60 megawatt te realiseren. De wethouder geeft een overzicht van de stappen die tot nu toe zijn gezet en van de vervolgstappen. Met de Energienota als vertrekpunt is windenergie, naast zonne-energie en geothermie, een van de duurzame vormen van energie waar men in Emmen aan werkt. De meest recente stappen waren de vaststelling in het college op 20 maart 2012 van de Beleidsregel Windmolenopstelling gemeente Emmen en de Reactienota Zienswijzen daarop. Zowel voor de daarop volgende Structuurvisie Windenergie gemeente Emmen, als voor het Programma voor Gebiedsontwikkeling is nu een Plan van aanpak opgesteld.

In de Beleidsregel is onder meer opgenomen dat windenergie gekoppeld moet worden aan gebiedsontwikkeling. Dat geeft een meerwaarde. Ook het betrekken van bewoners is een randvoorwaarde. In het gebied is daar al veel aandacht aan besteed. Bij het opstellen van de Beleidsregel is overleg gevoerd met EOP's, bewoners, stakeholders en initiatiefnemers. Iedereen heeft op de Beleidsregel kunnen reageren. Er is in Emmen nog geen strijd tussen voor- en tegenstanders ontstaan. De initiatiefnemers zijn bereid te wachten op de plannen van de gemeente. Ook provincie en Natuur- en milieufederatie zijn voorzichtig enthousiast.

Om tot de Structuurvisie Windenergie te komen zijn vier producten nodig: - de provinciale Gebiedsvisie Windenergie Drenthe, - de PlanMER, - de driedimensionale ontwerpmaquette en - het Programma voor Gebiedsontwikkeling.

De provincie heeft haast met haar gebiedsvisie, maar Emmen wil ook haar eigen tempo kunnen bepalen. Net als Emmen wil de provincie graag af van de Rijkscoördinatie-regeling. Emmen wil dat het zoekgebied in deze gebiedsvisie (met de roze streep als laagvliegroute) wordt verfijnd. In de PlanMER gaat het om onderzoek naar en het afwegen van voor- en nadelen van locaties. Met een driedimensionale maquette, zoals voor de noordelijke gemeenten al is gemaakt, is men bezig. Het Windteam, met betrokken mensen uit het gebied, heeft hier ook al naar gekeken. Voor het Programma voor Gebiedsontwikkeling is, samen met het Windteam, inspiratie opgedaan bij een presentatie over Duurzaam Hoonhorst. Ook voor de raad zou een presentatie over of bezoek aan Hoonhorst een idee kunnen zijn. Om zoveel mogelijk kennis te verzamelen is verder een bezoek gebracht aan windmolens in Duitsland en aan de 6 tot 7 ha zonnepanelen in Lathem. Er is een maandelijks overleg met het Windteam en ook geregeld overleg met de erkende overlegpartners.

Het opstellen van de Structuurvisie begint in juli 2012 wordt, na verschillende tussenstappen, in juli 2013 afgerond met vaststelling in de raad. Het opstellen van het Programma voor

Gebiedsontwikkeling is al gestart en na inloopavonden en ter visielegging vindt de vaststelling in de raad van november 2012 plaats. De gebiedsvisie komt in oktober 2012 in de raad, maar het is niet duidelijk of alleen het college of ook de raad deze moet behandelen.

Voorzitter Moinat geeft de gelegenheid om verduidelijkingsvragen te stellen. Het is niet bedoeling om politieke vragen te stellen.

SP vraagt of er in Hoonhorst ook windenergie is, wie stakeholders zijn, wie er in het Windteam zitten en hoe die geselecteerd zijn. **Wethouder Houwing** antwoordt dat men in Hoonhorst bezig is met het adopteren van windmolens. Stakeholders zijn, naast de projectontwikkelaars, alle soorten ondernemers, agrarische, maar ook toeristische. In het Windteam zitten zo'n vijftien inwoners uit het zoekgebied, Emmer Compasuum en Zwartemeer, en daaronder zijn zowel voor- als tegenstanders. Zij hebben zichzelf aangemeld na een informatieavond. Er is geen limiet aan het aantal gesteld.

VVD vraagt of de gemeente met het eigen tempo wel gelijk op gaat met de initiatiefnemers. **Wethouder Houwing** antwoordt dat de initiatiefnemers het tijdpad kennen, dat men contact houdt en dat het hier beter loopt dan elders.

BGE vraagt waar het aan ligt dat men hier zo rustig reageert. Op de inloopavonden loopt het niet storm. Zou een enquête niet beter zijn? **Wethouder Houwing** denkt dat het ligt aan de rustige en bottom-up aanpak van het proces. Iedereen gaat zo gelijk op. Verder is het eigen verantwoordelijkheid of men naar een avond komt.

CDA vraagt nadere uitleg over wat gebiedsontwikkeling inhoudt. **Wethouder Houwing** antwoordt dat daarbij een deel van de winst naar een gebiedsfonds gaat. Over de omvang van dat deel zal moeten worden onderhandeld. Met de bewoners wordt overlegd over wat men met het fonds wil bereiken. Daarbij is ontwikkeling van zonne-energie en versterking van economie en werkgelegenheid genoemd.

Afsluitend zegt **wethouder Houwing**, dat het volgende deel in september in de raad komt. Zo nodig wordt tussentijdse informatie gegeven. Dat kan ook op verzoek.

2B Geopark, door mw. C. Posthumus van projectbureau Geopark de Hondsrug

Wethouder Houwing kondigt met plezier deze presentatie aan. Het is een leuk project dat samen met de provincie en de deelnemende Hondsrug-gemeenten wordt uitgevoerd. Het is het eerste Geopark dat men in Nederland wil realiseren en moet een boost geven aan recreatie en toerisme. Het park strekt zich uit van het Bargerveen tot Groningen.

Mevrouw Cathrien Posthumus is samen met Harrie Wolters projectleider sinds 1 januari 2011. Met een PowerPoint-presentatie licht ze het project toe. De Hondsrug is een uniek gebied, ontstaan als gevolg van de ijstijden. Er zijn keien terechtgekomen uit verschillende delen van Scandinavië en ongeveer honderd pingo's ontstaan. Men wil het gebied weer meer onder de aandacht brengen. Het laatste boekje over de Hondsrug stamt uit 1970. De promotie gebeurt op basis van de identiteit en via de status van Geopark. Het concept wordt samen met inwoners en ondernemers ontwikkeld. In een Geopark gelden geen restricties. Het gaat om ontwikkeling, niet om behoud. Nadat in 2000 de eerste vier gebieden een Geopark-netwerk vormden, zijn er inmiddels in Europa vijftig Geoparken. Het streven is, dat het een aparte categorie van de Unesco wordt. Het driejarige project valt nu nog onder het Drents Plateau, maar gaat naar het Recreatieschap. Er is een stuurgroep, een projectgroep en een projectbureau (twee projectleiders met enige ondersteuning). In 2012 wordt de aanvraag ingediend en in 2013 zal de toekenning plaats moeten vinden.

Het project is gericht op ontsluiting en educatie. Daarvoor zijn elf verhaallijnen bedacht, die men via expedities, poorten en hotspots kan volgen. Hierbij worden oude media (boekjes, borden) en nieuwe media (sites, app's, bijvoorbeeld via 'www.annodrenthe.nu') gebruikt. Verhaallijnen zijn onder meer: 'ijstijden', 'veen', 'kunstenaars', 'oorlog en vrede', 'water' en 'boeren'. Er is een nieuwe website, 'www.geoparkdehondsrug.nl', die steeds verder ontwikkeld wordt. Via de Hondsrugacademie geeft men cursussen. Er wordt ook onderzoek gedaan en een online gidsdienst ontwikkeld. Op 'www.dehondsruginbeeld.nl' kan men filmpjes en foto's zien. Verder komen er een promotiebus (samen met Stenden), een geoweek, onderwijsprogramma's en 'living history'. Een voorbeeld van 'branding' was de tocht met de schapen van Bargerveen naar Groningsen. Die heeft zonder veel kosten veel publiciteit opgeleverd.

In Emmen komt er bij het Veenpark een poort met een expositieruimte. Bij het kanaal Erica-Ter Apel komt een “ijstijdpaadje”. In het dierenpark zou het Biochron kansen kunnen bieden. Het project is niet alleen gericht op toeristen van buiten het gebied, maar ook op de bewoners van het gebied zelf. Binnenkort wordt de kunst-fietsroute van Adri Verhoeven geopend.

SP vraagt hoe groot de kans is om een Geopark te worden. **Mevrouw Posthumus** denkt dat er een goede kans is omdat het geologische verhaal uniek is en er in Nederland nog geen Geopark is. Wel wordt, via een promotie op de Hondsrug, nog aan de wetenschappelijk onderbouwing gewerkt.

CDA vindt dat het woord “Geopark” niet zo aanspreekt en adviseert een wat meer aantrekkelijke naam te bedenken.

3. Spreekrecht

De heer H. Vink spreekt namens de leden van de KlankBordGroep (KBG) herstructurering Liaslaan/Spanjaardspad in Schoonebeek. Aan de bewoners is gesuggereerd dat er een ‘bottom-up’ aanpak zou komen, maar in werkelijkheid is het ‘top-down’ geworden.

In dit gebied waren problemen met de riolering en wilde Domesta het woningbestand vernieuwen. De gemeente heeft gekozen voor een gezamenlijk aanpak met Domesta. Men heeft conceptplannen ontwikkeld en deze in het voorjaar van 2011 aan de bewoners gepresenteerd. Aan bewoners is gevraagd deel te nemen aan een klankbordgroep om zo bij te dragen aan de uitwerking van de plannen. Hoewel de klankbordgroep twijfelde of ze nog invloed kon hebben, heeft ze zich laten overtuigen dat haar inbreng ertoe zou doen. De KGB heeft een enquête gehouden met 90% respons. Uiteindelijk is geen enkele rekening gehouden met de wensen en opmerkingen van de KBG. Op een bijeenkomst op 22 februari 2012 is meegedeeld dat de KBG zou worden opgeheven en zijn de plannen gepresenteerd. Die bleken precies hetzelfde als in het begin. Onze deelname was zinloos en heeft alleen als legitimatie gediend.

Wij gaan er van uit dat U als politiek wilt dat burgers in een vroeg stadium betrokken worden door de gemeente en serieus worden genomen. De ambtenaren zijn wel goed in hun vakgebied, maar niet goed in luisteren, beargumenteren, samenwerken en omgaan met kritiek. Als bewoners hadden we ook deskundigheid in huis. We geloofden in inspraak, maar zijn naïef geweest. Onze inbreng is slechts opgevat als adviezen. Men was niet van plan er iets mee te doen. Dan kan beter metéén worden gezegd dat er geen inspraak is. Dat bespaart ook geld. We hebben berekend dat de bijeenkomsten € 25.000 hebben gekost aan ambtelijke inzet. Als u deze gang van zaken niet wilt, kunt u actie ondernemen en ons opzoeken in Schoonebeek. We hopen dat u iets doet met wat we hier gezegd hebben.

Voorzitter Moinat wijst de heer Vink er op dat hij meer spreektijd heeft gebruikt dan de toegestane vijf minuten.

GroenLinks vraagt de heer Vink of men de wethouder al heeft aangesproken op het probleem. **De heer Vink** antwoordt dat dit niet is gebeurd, omdat men er niet meer tijd in wilde steken en omdat de raad verantwoordelijk is.

SP vraagt over welke eigen deskundigheid men beschikt. **De heer Vink** noemt ervaring en visie op het gebied van “bouwen” en “ambtelijke organisatie w.b. bouw- en woningtoezicht”.

BGE heeft in een eerder artikel gelezen dat de klankbordgroep tevreden was over haar rol. **De heer Vink** legt uit dat dit een publicatie was van de afdeling Communicatie van de gemeente.

PvdA heeft geen vragen, omdat men het niet juist vindt om op deze wijze over ambtenaren te praten.

CDA vraagt hoe men denkt over Domesta en of men contact heeft met Dorpsbelangen. **De heer Vink** zegt dat de bijdrage van Domesta prima was, maar dat men aan de beoordeling van de woningen niet meer is toegekomen. Met de Erkende Overlegpartner is contact opgenomen na het beëindigen van de klankbordgroep. In de toekomst zou het beter zijn als iemand van Dorpsbelangen in de klankbordgroep zou zitten. De EOP heeft namelijk een andere status.

Wakker Emmen vraagt wat de bewonerscommissie is. **De heer Vink** legt uit dat die er is voor de bewoners van het Spanjaardspad. Die houdt zich echter niet, zoals de klankbordgroep, bezig met de inrichting van de openbare ruimte en de straat.

De toespraak wordt vervolgens, met aanvullende stukken, rondgedeeld.

4. Rondvraag

CDA vraagt of de gemeente nader onderzoek wil doen, of laten doen, naar het weghalen van verlichting langs provinciale wegen, vorig jaar langs de route Roswinkel - Emmer Compascuum - Zwartemeer, en nu langs de route Schoonebeek - Nieuw Amsterdam. Daar zijn klachten over binnengekomen. De provincie toetst bij het weghalen van verlichting eenzijdig aan de veiligheid voor het autoverkeer, terwijl het gaat om 70 aanliggende woningen en een voet- en fietspad. CDA wil graag een nader onderzoek.

Wethouder Kuper antwoordt, dat de provincie op basis van de Beleidsnota openbare verlichting uit 2007 toetst of verlichting nodig is, wanneer lantaarnpalen aan vervanging toe zijn. Vaak wordt dan de verlichting weggehaald. Het gaat echter ook om het gevoel van veiligheid. Er is geen bestuurlijk, maar wel ambtelijk overleg over geweest. De wethouder wil nog niet een eigen onderzoek toezeggen. Hij wil eerst het onderzoeksrapport van TNO over de relatie tussen licht en verkeersveiligheid opvragen en inzien en in overleg treden met gedeputeerde Brink.

CDA benadrukt nogmaals, dat het niet gaat om de veiligheid van de autorijder, maar om die van de aanwonenden en fietsers, waaronder vrouwen en schoolkinderen.

Wethouder Kuper zal dat aspect meenemen. Hij heeft er wel begrip voor dat de provincie verlichting weghaalt die niet nodig is. Een verschil is, dat de gemeente overleg voert met de EOP's en dat de provincie slechts een folder verstrekt. De brief van Barger-Compascuum wordt serieus genomen. Wethouder Kuper gaat in overleg met de eigen verkeerskundige en bij de provincie het onderzoek opvragen.

CDA vraagt of er afgelopen winter minder zout is gebruikt en of ook de schade aan de wegen gunstiger is uitgevallen. **Wethouder Kuper** meldt dat er 800 ton zout is gestrooid en 900 ton over is. De inventarisatie van de winterschade is bijna klaar. Verwacht wordt dat deze aanmerkelijk minder is dan vorig jaar. Zodra de gegevens bekend zijn stuurt hij deze toe.

CDA vraagt of de oorspronkelijke plannen voor vernieuwing van het winkelcentrum van Barges niet doorgaan in verband met het milieu, zoals het Dagblad van het Noorden heeft gemeld.

Wethouder Sleeking legt uit dat om verschillende redenen gekozen is voor een beperkter plan. De ontsluitingsweg lag dichterbij dan eerst gedacht, waardoor duurdere maatregelen nodig waren in verband met de geluidswetgeving. Ten tweede konden verschillende partijen in het winkelcentrum onvoldoende investeringen opbrengen. Ten derde zou de samenvoeging van het centrum voor een groot deel door toevoeging van woningbouw moeten worden bekostigd. Dat is bij de huidige woningmarkt en financieringsproblemen in de sociale woningbouw ook een probleem. Met dat alles werd de financiering van het oorspronkelijke plan te onzeker.

5. **Bespreken C-stukken: n.v.t.**

6. **Bespreken B-stukken: n.v.t.**

7. **Bespreken A-stukken:**

7A Bestemmingsplan "Erica, camping Op Fietse" + bijlagen RIS.5489, RIS.5490, RIS.5491 (A4)

PvdA vindt het een mooi plan, is blij dat een ondernemer in deze tijd wil investeren en geeft een compliment voor de presentatie aan omwonenden en belangstellenden. De teleurstelling over het verdwijnen van de stadscamping wordt hierdoor iets minder. Het mag een A-stuk blijven.

CDA vindt het geen vervanging voor de stadscamping, maar is akkoord met het A-stuk.

Wakker Emmen vindt het goed dat de minicamping in een reguliere verandert. Dat de camping past in de recreatieve gebiedsontwikkeling van de vaarverbinding Erica-Ter Apel vindt men niet relevant.

VVD, D66, DOP, SP, LEF! GroenLinks, BGE en ChristenUnie stemmen ook allemaal in.

Wethouder Sleeking bedankt voor de complimenten, maar wijst er op dat ruimtelijke onderbouwing nodig was voor de bestemmingsplanwijziging en dat deze ligt bij de vaarverbinding.

Voorzitter Moinat concludeert dat het stuk als A-stuk doorgaat naar de raad.

8. Onderwerpen ter bespreking:

8A Motie D66 Milieujaarprogramma (op verzoek raad)

D66 geeft graag eerst de andere fracties aan het woord.

VVD kan zich erin vinden het jaarverslag voor 1 juli te behandelen, maar vindt dat het jaarplan beter in november/december kan worden behandeld.

PvdA ziet het jaarplan voor 2013 graag in september/oktober 2012 vastgesteld worden. Dan kan tegelijk het verslag van 2011 worden besproken en kan al een doorkijkje worden gegeven van 2012. Wat in 2012 niet gerealiseerd wordt is dan naar 2013 te verschuiven. Om de ambtelijke bealsting te beperken kan alles het best in een keer worden behandeld.

BGE vraagt aan PvdA of men ook met ambtenaren hierover heeft gesproken.

PvdA heeft zelf ingeschat dat efficiëntie belangrijk is.

CDA vindt de motie van D66 lastig en het voorstel van PvdA beter haalbaar. De motie zou zo aangepast moeten worden.

Wakker Emmen kan zich vinden in de motie.

ChristenUnie heeft de motie mee ondertekend, maar vindt de suggestie van PvdA zeer bruikbaar en adviseert D66 de motie zo aan te passen.

D66 vindt de bundeling essentieel en vindt het een goede suggestie van PvdA om de behandeling september/oktober te laten plaatsvinden. Dat is in de fractie ook al besproken.

Voorzitter Moinat concludeert dat D66 de motie kan aanpassen en in de raad brengen.

Wethouder Houwing ziet als ideaal dat het jaarverslag bij de jaarrekening wordt gepresenteerd en dat het jaarplan bij de begroting wordt meegenomen. Dan kun je als raad nog zaken wijzigen, middelen verschuiven. Aan het jaarverslag over 2010 heeft de raad trouwens vorige keer geen aandacht geschonken. Die is toen niet geagendeerd en besproken. Het jaarplan voor 2013 kan nog niet in juni 2012, maar wel in september/oktober 2012 worden behandeld.

D66 vraagt wat dit precies betekent voor de tijdstip van behandeling van het jaarverslag.

Wethouder Houwing antwoordt dat het jaarverslag over 2011 het beste in juni/juli 2012 aan de orde kan komen. De raad kan dan nog een opdracht voor het programma en de begroting meegeven voor het jaarplan. Dat werkt beter dan het in één keer te behandelen.

Voorzitter Moinat acht het onderwerp voldoende besproken en sluit de discussie af.

9. Vaststellen verslag vergadering:

9A Vaststellen notulen vergadering commissie Wonen & Ruimte van 12 maart 2012

CDA constateert een fout op pagina 4, 2de alinea. In plaats van om 200 ha gaat het om 2000 ha zonnepanelen (Energienota deel 2, pagina 6). De notulen worden met deze wijziging vastgesteld.

10. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium: n.v.t.

11. Ingekomen stukken vanuit het college en het presidium:

Voorzitter Moinat deelt mee dat stuk 11C al op de agenda van de volgende vergadering komt te staan. Verder worden geen stukken genoemd ter agendering.

12. Overige ingekomen stukken:

Er worden geen stukken genoemd ter agendering.

13. Sluiting

Voorzitter Moinat bedankt allen en sluit om 21.17 uur de vergadering.